

11.08.2025

Dnrot 583/03.04.04.04.10/2025

599/03.04.04.04.10/2025

600/03.04.04.04.10/2025

Asia Valitukset kuntavaalien tuloksen vahvistamista koskevasta päätöksestä

Valittajat

1. Risto Mäkeläinen
2. Harri Lehto
3. Eija Vilonen

Päätös, josta valitetaan

Pyhäjärven kaupungin keskusvaalilautakunta 16.4.2025 § 57

Keskusvaalilautakunta on vahvistanut 13.4.2025 toimitettujen kuntavaalien tuloksen.

Vaatimukset hallinto-oikeudessa

1. Mäkeläinen on vaatinut, että häneltä ehdokasnumerolla 56 hylätty yksi ääni tulee hyväksyä ja että tämän vuoksi vaalien tulosta tulee oikaista ja vahvistaa se kokonaisuudessaan uudelleen.

Valituksen liitteenä olevan kuvan äänestyslipussa on selvästi numero 56. Numerossa kuusi on siihen kuuluva ympyrä, eikä sitä voi tulkita numeroksi yksi. Kahden tekoälysovelluksen vastausten perusteella kyseessä on numero 56.

2. Lehto on vaatinut, että häneltä ehdokasnumerolla 50 hylätty yksi ääni tulee hyväksyä ja että tämän vuoksi vaalien tulosta tulee oikaista ja vahvistaa se kokonaisuudessaan uudelleen.

Valituksen liitteenä olevan kuvan äänestyslipussa on kaksi numeroa, joista ylimmäinen on sutattu yli ja sen alapuolelle on merkitty numero 50. Myös sutatusta merkinnästä on nähtävissä numero 50. Äänestäjä on halunnut selventää merkintää kirjoittamalla sen kokonaan uudelleen sutatun numeron alapuolelle. Äänestyslippuun tehtyä merkintää ei ole pidettävä asiattomana.

3. Vilonen on vaatinut, että häneltä ehdokasnumerolla 41 hylätty yksi ääni tulee hyväksyä ja että tämän vuoksi vaalien tulosta tulee oikaista ja vahvistaa se kokonaisuudessaan uudelleen.

Valituksen liitteenä olevan kuvan äänestyslipussa on kaksi merkintää numerosta 41, joista ylimmäiseen äänestäjä on kirjoittanut numeron yksi tekemällä siihen väkäsän alaviistoon vasemmalle. Äänestäjä on halunnut selventää toisella merkinnällä numeroa yksi kirjoittamalla uudelleen numeron 41 ilman, että numerossa yksi on väkästä. Väkäsellä oleva numero yksi ei ole sekoitettavissa numeroon seitsemän. Äänestyslippuun tehty uudelleen merkitty numero on selventävä merkintä, eikä sitä ole pidettävä asiattomana.

Asian käsittely ja selvittäminen

Keskusvaalilautakunta on antamissaan lausunnoissa vaatinut valitusten hylkäämistä.

Mäkeläinen, Lehto ja Vilonen ovat antaneet vastaselitykset.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

Hallinto-oikeus hylkää Mäkeläisen valituksen.

Hallinto-oikeus Lehdon ja Vilosen valitusten johdosta kumoaa keskusvaalilautakunnan vaalien tuloksen vahvistamista koskevan päätöksen siltä osin kuin ehdokkaan numero 50 äänimääräksi on virheellisesti vahvistettu 80 ääntä 81 äänen asemesta ja ehdokkaan numero 41 äänimääräksi 3 ääntä 4 äänen asemesta. Hallinto-oikeus palauttaa asian tältä osin keskusvaalilautakunnalle vaalien tuloksen oikaisemista varten.

Perustelut

Vaalilain 85 §:n 1 momentin 5 ja 6 kohtien mukaan äänestyslippu on mitätön, jos ehdokkaan numero on merkitty siten, ettei selvästi ilmene, ketä ehdokasta se tarkoittaa tai äänestyslippuun on kirjoitettu äänestäjän nimi tai erityinen tuntomerkki taikka siihen on tehty muunlainen asiaton merkintä. Pykälän 2 momentin mukaan asiattomana ei pidetä äänestyslippuun tehtyä merkintää, joka ainoastaan selventää, ketä ehdokasta äänestäjä on tarkoittanut äänestää.

Mäkeläisen valituksen liitteenä olevan kuvan äänestyslipun ympyrään on merkitty kaksinumeroinen luku, joka Mäkeläisen mukaan on selvästi numero 56. Hallinto-oikeus toteaa, että luvun ensimmäinen numero on selvä merkintä numerosta viisi. Luvun toinen numero muistuttaa numeroa yksi, jonka alaosassa on pieni väkänen yläviistoon oikealle. Numerossa ei ole selkeästi havaittavissa olevaa, numerolle kuusi tyypillistä ympyrää sen alaosassa.

Äänestyslipun merkinnästä ei siten vaalilain 85 §:n 1 momentin 5 kohdassa tarkoitettulla tavalla selvästi ilmene, ketä ehdokasta äänestäjä on tarkoittanut äänestää. Keskusvaalilautakunta ei ole toiminut lainvastaisesti hylätessään äänestyslipun.

Lehdon valituksen liitteenä olevan kuvan äänestyslipun ympyrään on merkitty selvästi numero 50. Sen yläpuolella on toinen, tunnistamattomaksi jäävä kaksinumeroinen luku, joka on sutattu. Hallinto-oikeus katsoo merkintöjen perusteella, että äänestäjä on sutannut ensimmäisen virheellisen merkintänsä ja merkinnyt sen alle äänestyslippuun äänestämänsä ehdokkaan numeron. Kysymyksessä ei ole vaalilain 85 §:n 1 momentin 6 kohdassa tarkoitettu asiaton merkintä. Koska äänestyslipusta ilmenee selvästi, ketä ehdokasta äänestäjä on tarkoittanut äänestää, äänestyslippua ei ole pidettävä mitättömänä. Kyseinen äänestyslippu olisi siten tullut ottaa huomioon numerolla 50 olleen ehdokkaan hyväksi. Keskusvaalilautakunta on toiminut lainvastaisesti hylätessään äänestyslipun.

Vilosen valituksen liitteenä olevan kuvan äänestyslipun ympyrään on merkitty kahdesti alekkain numero 41 siten, että toisessa merkinnässä numerossa yksi on pieni yläväkänen alaviistoon vasemmalle ja toisessa merkinnässä numero yksi on tehty pelkällä pystyviivalla. Hallinto-oikeus katsoo, että tehty merkintä ainoastaan selventää, ketä ehdokasta äänestäjä on tarkoittanut äänestää. Kun äänestyslipusta käy selvästi ilmi, ketä ehdokasta äänestäjä on tarkoittanut äänestää, äänestyslippua ei ole pidettävä mitättömänä. Kyseinen äänestyslippu olisi siten tullut ottaa huomioon numerolla 41 olleen ehdokkaan hyväksi. Keskusvaalilautakunta on toiminut lainvastaisesti hylätessään äänestyslipun.

Edellä todetun perusteella ehdokkaat numeroilla 50 (PS) ja 41 (PS) ovat molemmat jääneet virheellisesti vaille yhtä ääntä. Kun mainitut yhdet äänet lisätään asianomaisten ehdokkaiden kokonaisäänimäärään, ehdokkaan 50 tarkastuslaskennassa vahvistettu henkilökohtainen äänimäärä nousee 80 äänestä 81 ääneen ja ehdokkaan 41 nousee 3 äänestä 4 ääneen. Pyhäjärven kuntavaaleissa Perussuomalaiset r.p. ja Suomen Kristillisdemokraatit (KD) - Kristdemokraterna i Finland (KD) r.p. ovat muodostaneet vaaliliiton, jonka hyväksi annettu kokonaisäänimäärä nousee edellä mainittujen äänten lisäysten johdosta 492 äänestä 494 äänen.

Vaaliliiton hyväksi annetun kokonaisäänimäärän kasvusta johtuu, että varavaltuutetuksi valituksi tulleen ehdokkaan numero 46 (PS) uudeksi vertausluvuksi saadaan 70,571, jolloin hän nousee valtuutetuksi valituksi tulleen ehdokkaan numero 12 (VAS, vertausluku 70,375) edelle. Edellä lausutun johdosta keskusvaalilautakunta on menetellyt virheellisesti vahvistaessaan vaalituloksen siten, että ehdokas numerolla 12 (VAS) on tullut valituksi kaupunginvaltuutetuksi ehdokkaan numero 46 (PS) sijaan.

Koska virheellinen menettely äänten laskennassa on vaikuttanut vaalien tulokseen, asia on palautettava keskusvaalilautakunnalle vaalituloksen oikaisemista varten.

Sovelletut oikeusohjeet

Perusteluissa mainitut
Vaalilaki 89 § 2 mom, 101 § ja 103 § 2 mom

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Selostus valitusluvan myöntämisen edellytyksistä ja hakumenettelystä on liitteenä (Kuntavaalit).

Hallinto-oikeuden kokoonpano

Asian ovat ratkaisseet hallinto-oikeuden jäsenet Anna-Kaisa Marski, Riitta Arjas ja Saija Mustola.

Esittelevä jäsen

Saija Mustola

Tämä päätös on sähköisesti varmennettu hallinto-oikeuden asianhallintajärjestelmässä.

Jakelu ja oikeudenkäyntimaksu

Päätös Risto Mäkeläinen, sähköpostitse

Harri Lehto, sähköpostitse

Eija Vilonen, sähköpostitse

Jäljennös Pyhäjärven keskusvaalilautakunta, jonka tulee ryhtyä vaalilain 104 §:n 3 momentissa säädettyihin toimenpiteisiin, asiakirjoineen, sähköpostitse

Pyhäjärven kaupunginhallitus, sähköpostitse

Oikeusministeriö, sähköpostitse

Puolueiden ja yhteislistojen asiamiehet, kirjeitse:

Vihreä liitto r.p.
Asko Torssonen

Vasemmistoliitto r.p.
Teija Mykkänen

Suomen Sosiaalidemokraattinen puolue - Finlands Socialdemokratiska Parti
r.p.
Heli Hänninen

Suomen ruotsalainen kansanpuolue r.p.
Jari Aho

Suomen Keskusta r.p.
Ilpo Karvonen

Perussuomalaiset r.p.
Harri Lehto

Suomen Kristillisdemokraatit (KD) - Kristdemokraterna i Finland (KD) r.p.
Ari-Pekka Paldanius

Maksutta

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus
Osoite: PL 189 (Torikatu 34-40), 90101 OULU
Puhelin: 029 56 42800 **Telekopio:** 029 56 42841
Sähköposti: pohjois-suomi.hao@oikeus.fi
Sähköinen asiointipalvelu: <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valitusosoitus

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **korkeimpaan hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusluvan myöntämisperusteet

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:n 1 momentin mukaan valitusluvan myöntämisen perusteet ovat:

- 1) lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeää saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi;
- 2) asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi; tai
- 3) valitusluvan myöntämiseen on muu painava syy.

Valituslupa voidaan myöntää myös siten, että se koskee vain osaa muutoksenhaun kohteena olevasta hallinto-oikeuden päätöksestä.

Valitusaika

Valitus on tehtävä kirjallisesti **30 päivän kuluessa** hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaantipäivästä, sitä päivää lukuun ottamatta.

Jos päätöksestä valitetaan kunnan jäsenelle kuuluvan valitusoikeuden nojalla, valitusaika lasketaan siitä päivästä, jolloin ilmoitus päätöksestä on julkaistu yleisessä tietoverkossa.

Jos päätös on annettu asianosaiselle erikseen tiedoksi, valitusaika luetaan kuitenkin tiedoksisaannista. Vastaanottajan katsotaan saaneen tiedon kirjeitse tavallisena tiedoksiantona lähetetystä päätöksestä seitsemäntenä päivänä päätöksen lähettämisestä, jollei vastaanottaja näytä tiedoksisaannin tapahtuneen tätä myöhemmin. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantotapaa vastaanottajan katsotaan saaneen päätöksen tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Käytettäessä todisteellista tiedoksiantotapaa (saantitodistus, haastetiedoksianto) vastaanottajan katsotaan saaneen päätöksestä tiedon sinä päivänä, jona päätös on vastaanotettu. Tiedoksisaantipäivän osoittaa saantitodistus tai tiedoksiantotodistus. Sähköisesti todisteellisesti tiedoksi saadun päätöksen tiedoksisaantipäivä on päätöksen noutamispäivä palvelimelta tai asiointipalvelusta. Käytettäessä sijaistiedoksiantoa asiakirja katsotaan kuitenkin saadun tiedoksi kolmantena päivänä sijaistiedoksiantoa koskevan tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä.

Kirjeen katsotaan tulleen viranomaisen tietoon saapumispäivänään.

Valituksen sisältö

Valituksessa, joka sisältää myös valituslupahakemuksen, on ilmoitettava

- valittajan nimi ja yhteystiedot
- postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite)
- päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös)
- oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:ssä tarkoitettu peruste, jolla valituslupaa pyydetään, sekä syyt, joiden vuoksi valittaja katsoo, että valitusluvan myöntämiseen on edellä tarkoitettu peruste
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset)
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä korkeimmalle hallinto-oikeudelle.

Jos usea tekee valituksen yhdessä, voidaan joku heistä ilmoittaa valituksessa yhdyshenkilöksi. Jollei yhdyshenkilöä ole ilmoitettu, yhdyshenkilönä toimii valituksessa ensimmäiseksi mainittu valittaja. Yhdyshenkilön ei tarvitse esittää valtakirjaa.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä

- hallinto-oikeuden päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on esitettävä valtakirja. Jollei korkein hallinto-oikeus toisin määrää, valtakirjaa ei kuitenkaan tarvitse esittää, jos

- päämies on antanut valtuutuksen suullisesti tuomioistuimessa
- asiamies on toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa hallintomenettelyssä tai tuomioistuimessa
- valtuutettu on asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saaneista oikeudenkäyntiavustajista annetussa laissa tarkoitettu luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja.

Valituksen toimittaminen

Valitus valituslupahakemuksineen on toimitettava valitusajassa **korkeimmalle hallinto-oikeudelle**.

Valituksen voi toimittaa henkilökohtaisesti tai asiamiehen välityksellä. Sen voi omalla vastuulla lähettää myös postitse, lähetin välityksellä, telekopiona, sähköpostina tai sähköisen asiointipalvelun kautta. Valitus on toimitettava niin ajoissa, että se on perillä viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä korkeimman hallinto-oikeuden virka-ajan päättymiseen (kello 16.15) mennessä. Valituksen toimittamisesta telekopiona, sähköpostina tai sähköisen asiointipalvelun kautta säädetään tarkemmin sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetussa laissa (13/2003).

Korkeimman hallinto-oikeuden yhteystiedot ja aukioloaika

Sähköinen asiointipalvelu: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Postiosoite:
PL 180
00131 HELSINKI

Käyntiosoite:
Fabianinkatu 15
00130 HELSINKI

Sähköposti: korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi
Faksi: 029 56 40382
Puhelinnumero: 029 56 40200

Asiakaspalvelun aukioloajat maanantaista perjantaihin 8.00 - 16.15.

Muutoksenhakuasian käsittelystä perittävät maksut

Oikeudenkäyntimaksua ei peritä yleisiä vaaleja koskevissa asioissa.

Tuomioistuinmaksulaki (1455/2015)

Kuntavaalit